

PROTOKOLL

for

møte i Omsetningsrådet

fredag 18. februar 2022 kl. 08:00

Digitalt møte

Møtet ble hevet kl. 8:50.

Til stede:	Björg Tørresdal, Bjørn Gimming, Marit Haugen, Kjersti Hoff, Trine Hasvang Vaag, Anne Jødahl Skuterud, Gaute Lenvik, Anne Berit Aker Hansen, Bjørn-Ole Juul-Hansen, Arnfinn Hongseth og Thea Susanne Skaug
Forfall:	
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Jørn Rølfesen, Elsebeth Hoel, Lise Wirstad Dynna, Mari Holteberg Vold og Hans Peder Hvide Bang

Saksliste

010/22	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	2
011/22	Godkjenning av protokoll fra forrige møte.....	4
012/22	Orientering fra markedsregulator.....	6
013/22	Alle - Møteplan for Omsetningsrådet 2. halvår 2022.....	8
014/22	Korn - Felleskjøpet Agri SA - Interne retningslinjer – endring.....	10
015/22	Melk - Sats for transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter i 2021.....	12
016/22	Melk - Satser for reguleringslagring 2021.....	17
017/22	Kjøtt og egg - Forslag om endring av omsetningsavgiften for 2022.....	24

Saksnr.: 010/22	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 18.02.2022	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 22/28856-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Foreløpig

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Foreløpig

Saksnr.: 011/22	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 18.02.2022	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saksnr.: 22/28856-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Bjørn-Ole Juul-Hansen gjorde Omsetningsrådet oppmerksom på at Nortura, etter møtet i rådet 1. februar sak 9/22, har satt ny PGE for hele første halvår og ikke for perioden fra 28. februar 2022 og ut halvåret. Ut fra avtalepartenes protokoll av 1. februar 2022, hvor det står «at Nortura kan sette ny planlagt gjennomsnittlig engrospris én gang med virkning for gjenværende del av første halvår 2022», var fastsettelse med tilbakevirkende kraft ikke forutsett. Han poengterte at uklarheten ikke er knyttet til Omsetningsrådets vedtak, da det er opp til avtalepartene å tolke sin protokoll. Nina Strømnes Rodem orienterte om at Landbruksdirektoratet også ble oppmerksom på dette knyttet til oppgaven med oppfølging av prisnoteringer og prisuttak. Direktoratet har hatt et møte med Nortura om saken, hvor de inviterte Norges Bondelag med. Deretter ble LMD orientert om saken og gav tilbakemelding om at PGE gjøres gjeldende for hele halvåret ut fra situasjonen som har oppstått.

Vedtak

Protokollene fra møtene 28. januar og 1. februar 2022 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendte/publiserte protokoller.

Foreløpig

Saksnr.: 012/22	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 18.02.2022	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saksnr.: 22/28856-3

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Foreløpig

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn Anne Jødahl Skuterud
- Kjøtt og egg Trine Hasvang Vaag
- Melk Marit Haugen

Presentasjonene er lagt ut i skyløsningen Jottacloud.

Foreløpig

Saksnr.: 013/22	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 18.02.2022	Tittel: Alle - Møteplan for Omsetningsrådet 2. halvår 2022	Saksnr.: 21/31204-2

Beskrivelse

I tabellen under foreslås møtedatoer for Omsetningsrådet for andre halvår 2022.

Dato	Aktuelle saker
23. august	Digitalt møte. Omsetningsavgift på korn.
20. – 21. september	Faktur. Satser for prisnedskrivning ved salg av egg, eggprodukter og melkeprodukter til spesialmarkeder for 2023.
7. november	
9. desember	Budsjettsaker m.m.

Digitalt møte 23. august starter kl. 08:00. Andre møter starter kl. 10:00 og holdes i lokalene til Landbruksdirektoratet.

Ved få og ikke-prinsipielle saker på dagsorden kan møter gjennomføres digitalt, for å effektivisere og begrense kostnadene knyttet til rådets møter. Digitale møter kan starte kl. 08:00. Det var enighet i rådet om dette i møtet 14. september 2021, sak 73/21.

Detaljene rundt fakturen avklares senere.

Følgende datoer er forsøkt unngått:

- Høstferie uke 40 og 41 (3. – 14. oktober)
- DLFs høstmøte 20. oktober

De foreslåtte datoene er sjekket mot aktivitetskalenderen til Norsk Landbrukssamvirke.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Forslag til vedtak

Følgende møtedatoer fastsettes for Omsetningsrådet for 2. halvår 2022:

Tirsdag 23. august 2022 kl. 08:00 (digitalt møte)
 Tirsdag 20. september – onsdag 21. september 2022 (faktur)
 Mandag 7. november 2022 kl. 10:00
 Fredag 9. desember 2022 kl. 10:00

Møtebehandling

Møtedatoene ble diskutert, og det kom forslag til alternative datoer og noen endringer.

Med dette ble saken enstemmig vedtatt.

Vedtak

Følgende møtedatoer fastsettes for Omsetningsrådet for 2. halvår 2022:

Tirsdag 23. august 2022 kl. 08:00 (digitalt møte)

Onsdag 21. september – torsdag 22. september 2022 (faktur)

Mandag 7. november 2022 kl. 10:00

Fredag 9. desember 2022 kl. 08:00

Foreløpig

Saksnr.: 014/22	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 18.02.2022	Tittel: Felleskjøpet Agri SA - Interne retningslinjer - endring	Saksnr.: 22/26224-1

Beskrivelse

Felleskjøpet Agri SA har omorganisert oppgaven som markedsregulator. Dette krever en endring i de interne retningslinjene for informasjonshåndtering som er tilpasset den nye organiseringen.

Omsetningsrådet har vedtatt at endringer i de interne retningslinjene skal forelegges rådet til orientering.

Felleskjøpet Agri SAs nye retningslinjer om informasjonshåndtering forelegges herved Omsetningsrådet til orientering.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 6 første ledd.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Felleskjøpet Agri SA av 16. desember 2021
Rutinar for informasjonshandtering i Felleskjøpet Agri SA i rolla som marknadsregulator for kornsektoren av 16.12.2021

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar «Rutinar for informasjonshandtering i Felleskjøpet Agri SA i rolla som marknadsregulator for kornsektoren av 16.12.2021» til orientering.

Felleskjøpet Agri SA - Interne retningslinjer - endring

Norske Felleskjøp, Tine, og Nortura har utarbeidet interne rutiner for informasjonshåndtering jf. markedsreguleringsforskriften § 6 andre ledd.

Omsetningsrådet traff 10. februar 2021 følgende vedtak:

«Vedtak

Interne rutiner for informasjonshåndtering i Norske Felleskjøp, Tine, og Nortura tas til orientering.

Omsetningsrådet skal være oppdatert om gjeldende interne rutiner.»

I følge vedtaket skal Omsetningsrådet være oppdatert om gjeldende interne rutiner.

Etter at rådet traff vedtaket 10. februar 2021, har Felleskjøpet Agri SA omorganisert oppgaven som markedsregulator. Det heter i brev fra selskapet av 16. desember 2021, at rutinene er oppdatert etter at ansvaret for markedsreguleringen er overført til Avdeling for næringspolitikk og markedsregulering. De nye rutinene er vedtatt av konsernstyret.

De endrede rutinene fremlegges herved for Omsetningsrådet til orientering.

Saksnr.: 015/22	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 18.02.2022	Tittel: Melk - Sats for transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter i 2021	Saksnr.: 22/24766-2

Beskrivelse

Tine SA foreslår i e-post av 1. februar 2022 sats for transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter i 2021.

Tines forslag til sats for reguleringstransport 2021 er beregnet med utgangspunkt i de samme prinsippene som ble lagt til grunn for fastsettelse av satsen for de siste tre årene. Tine foreslår en sats på 34,4 øre per liter.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter punkt 4-1 fastsatt av Omsetningsrådet 1. desember 2009 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine SA av 1. februar 2022.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Satsen for kompensasjon for kostnader ved transport av melk til reguleringsproduksjon fastsettes til 34,4 øre per liter for 2021.

Melk - Sats for transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter i 2021

I e-post av 1. februar 2022 foreslår Tine SA sats for transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter for 2021.

I forbindelse med fastsettelse av sats for transport av melk til reguleringsprodukter for 2017 ble det forutsatt en gjennomgang av modellen for overføringstransport (transport etter noteringspunkt) som følge av endret modell for innfrakt (transport før noteringspunkt) fra 1. juli 2017. Siden reguleringstransport er definert som overføringstransport ble det forutsatt at det kunne bli behov for å gjennomgå modellen for sats til transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter etter at ny modell for overføringstransport var iverksatt. Tine ble gitt i oppdrag å foreta en gjennomgang av modell for beregning av sats for melk til reguleringsproduksjon. Tine sluttførte dette arbeidet i forkant av fastsettelse av sats for 2018, hvor beregningen var basert på prinsippene i notat fra Tine av 18. februar 2020. I Tines forslag til sats for 2021 legger de til grunn de samme beregningsprinsippene som de foregående årene.

Beregningsmetode og forslag til sats for 2021

Tine benytter de samme prinsipper for beregning av faktiske overføringer av melk for regulering i 2021, som for siste tre årene. Dette presenteres nedenfor.

Prinsipper for beregningen

a) Det er benyttet samme modell som i beregninger av overføringstransport for 2018. Jf. brev fra Tine av 5. januar 2018 hvor blant annet følgende forutsetninger ble lagt til grunn for beregning av overføringssatser for 2018:

- Ved tildeling av melk fra kommune til meieri er nærhetsprinsippet anvendt i henhold til prioritet, samt at forskyvning av melk er gjort for å redusere kostnadene totalt for Tine Råvare/melkeprodusent og de meieriene som mottar melken.
- Det er brukt tre prioriteter; 1) konsum, 2) ysting og 3) pulver.
- Fraktkostnadene er nullstilt i noteringspunktet. Det vil si at over- eller underskudd fram til noteringspunkt blir avregnet mot melkeprodusent i Tine Råvares regnskap, jf. Tine-avtalen.
- Volumgrunnlaget i modellen er hentet fra mottatt volumprognose/budsjett for 2018 fra hvert enkelt meieri. I de tilfellene det er flere prioriteter på samme meieri, er det gjort en fordeling av meieriets volum mellom aktuelle prioriteter. Dette gjelder Sandnessjøen og Brumunddal, hvor volumet er fordelt mellom konsum og pulver.
- Sum av beregnet overføringstransport er balansert mot budsjetterte kostnader for overføringstransport fratrukket dekning for reguleringstransport i Tine Råvares budsjett for 2018.

b) Volum transportert melk på basis av variasjon i reguleringslager av reguleringsartiklene av ost og skummetmelkpulver i et kalenderår; her i perioden 1. januar 2021 til 1. januar 2022 (lagervolum per 31.12.2020 – 31.12.2021.)

c) Fordeling av melk til anlegg med reguleringsproduksjon ut fra faktisk produksjon. For både ost og skummetmelkpulver legger en til grunn måneder med økende reguleringslager.

d) Reguleringsanleggene tildeles volum melk fra fordelingen i c) og på basis av faktisk gjennomførte ruter opp til beregnet reguleringsproduksjon.

e) Kostnader for overføring i d) beregnes per anlegg.

f) Gjennomsnittskostnad for total overføring til reguleringsproduksjon legges til grunn.

Datagrunnlag for 2021

Tine legger til grunn status reguleringslager for hvitost og skummetmelkpulver per 1. januar 2021 til 1. januar 2022. Differansen mellom maksimumsmåned og minimumsmåned utgjør reguleringsproduksjon av ost og skummetmelkpulver. Videre har Tine brukt omregningsfaktorer, fastsatt av Landbruksdirektoratet, på ost og skummetmelkpulver for å beregne hvor mye melk som må transporteres for å produsere reguleringsproduktene. Beregningene viser at Tine har transportert 54,7 mill. liter melk til å produsere ost for regulering og 19,5 mill. liter for å produsere skummetmelkpulver for regulering i 2021. Til sammen er det transport 74,2 mill. liter melk til reguleringsproduksjon i 2021.

Fordelingen av de 74 216 992 literne til reguleringsproduksjon er gjort til anlegg med reguleringsproduksjon ut fra faktisk produksjon. I 2021 gjelder dette følgende anlegg:

Ost

TM Jæren
TM Voss
TM Byrkjelo
TM Elnesvågen
TM Ørsta
TM Verdal
TM Sømna
TM Storsteignes

Skummetmelkpulver

TM Brumunddal
TM Jæren
TM Sandnessjøen

Faktiske overføringer av melk for regulering i 2021

Melkevolumet til reguleringsproduksjon av ost er på totalt 54,7 mill. liter melk i 2021 og dette volumet er tildelt hvert reguleringsanlegg ut fra prosentvis andel av totalproduksjonen av ost. Dette medfører at f.eks. TM Jæren får tildelt den samme andelen av reguleringsvolumet som de har av total produksjon av ost.

Kostnader beregnes per anlegg på basis av faktisk gjennomførte ruter til reguleringsproduksjon. Det forutsettes at melk til konsummelk og tildeling på forsyningsplikten skjer etter følgende prioritet; 1) konsum, 2) ysting og 3) pulverproduksjon. Melk til reguleringsproduksjon tildeles etter at alle bestillinger er effektivert, noe som innebærer at reguleringsproduksjonen får de lengste transportrutene. Ut fra dette beregnes en gjennomsnittlig sats i øre per liter for reguleringstransport per anlegg. Veid gjennomsnittlig sats for transport av melk til reguleringsproduksjon av ost er noe høyere enn gjennomsnittssatsen.

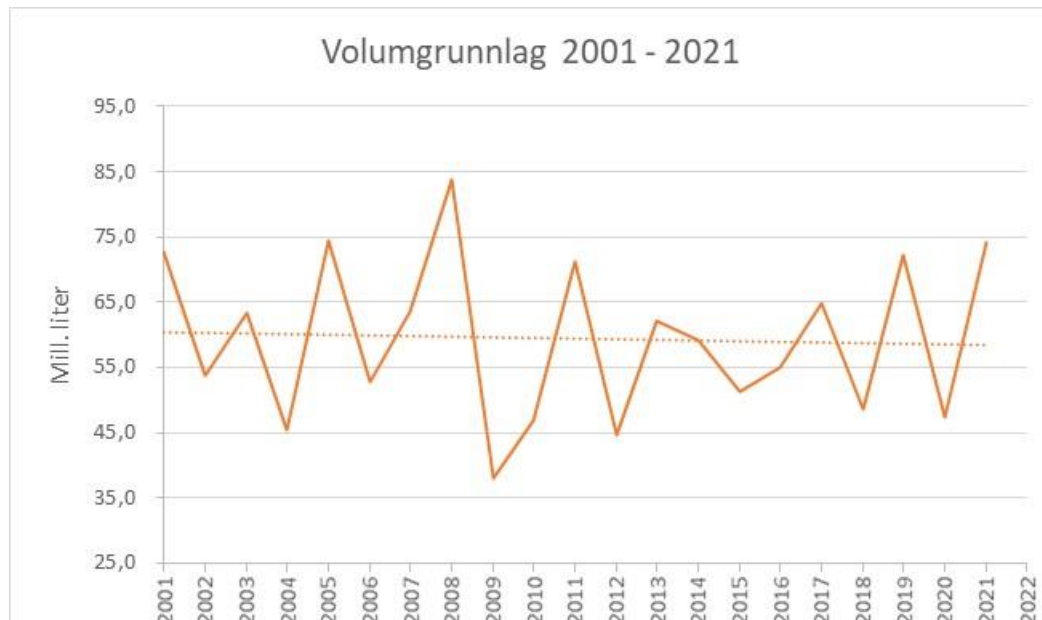
Tilsvarende beregning er gjort for melkevolumet til reguleringsproduksjon av skummetmelkpulver på totalt 19,5 mill. liter. Veid gjennomsnittlig sats for transport av melk til reguleringsproduksjon av skummetmelkpulver er noe lavere enn gjennomsnittssatsen.

Veid gjennomsnittlig sats for all transport av melk til reguleringsproduksjon av ost og skummetmelkpulver er 34,4 øre per liter.

Forslag til sats for 2021

På bakgrunn av beregningene over blir kostnader ved transport av 74,2 mill. liter melk til reguleringsproduksjon i 2021 på 34,4 øre per liter. Tine foreslår dermed en sats på 34,4 øre per liter for 2021.

Figuren under viser variasjon i reguleringsvolum i perioden 2001 – 2021.

Landbruksdirektoratets vurdering

Kostnader til transport av melk til reguleringsformål kan godtgjøres etter reglene i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter punkt 4-1. Ifølge regelverket gis det dekning per liter beregnet anvendt melk til reguleringsproduksjon ut fra en sats, fastsatt årlig av Omsetningsrådet. Halvårlige oppgaver over reguleringsproduksjon legges til grunn for alle reguleringsvarer. Videre baserer beregningen av transporterte melkemengder medgått til produksjon av reguleringsvare seg på omregningsfaktorer fastsatt av Landbruksdirektoratet (Prisutjevningsordningen for melk).

For satsberegningen for 2018 ga Omsetningsrådet i møte 16. april 2020 sin tilslutning til at kostnadene til reguleringstransport skulle følge samme modell og prinsipper som beregning av overføringstransport, jf. sak 14/20. Landbruksdirektoratet har lagt til grunn at denne metoden skal benyttes fremover.

Samme modell som for beregning av overføringstransport

Tine benytter samme modell som i beregninger av overføringssatser for aktører for 2018. Landbruksdirektoratet mener dette er i henhold til tidligere behandling i Omsetningsrådet. Landbruksdirektoratet mener videre dette er riktig tilnærming for beregning av kostnader til reguleringstransport, siden dette er transport fra noteringspunkt til det meieri som skal produsere reguleringsvare.

Mengder reguleringsprodukter med tilhørende melkevolum

Volum transportert melk beregnes for reguleringsvarene hvitost og skummetmelkpulver. Landbruksdirektoratet har ingen merknader til valg av reguleringsvarer. Dette er reguleringsvarer, jf. retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter punkt 8-2 og punkt 8-4, som er avhengig av å få tilført rå melk til produksjonen. For å beregne mengde reguleringsprodukter produsert i 2021 har Tine sett på lagersituasjonen gjennom

hele 2021, dvs. utgående lager 31.12.2020 til utgående lager 31.12.2021. Ut fra lagersituasjonen har en beregnet måned med minste lager og måned med største lager. Differansen mellom minste og største lager utgjør mengde reguleringsvare på lager for det enkelte vareslag. Dette prinsippet er også benyttet før 2018. Etter Landbruksdirektoratets vurdering gir denne beregningen uttrykk for hvor stor del av lagerendringene som skyldes reguleringsproduksjon.

På bakgrunn av produserte mengder av hvitost og skummetmelkpulver til regulering, beregnes melkemengder som er medgått i denne produksjonen. I beregningen av hvor mye melk som benyttes i produksjonen av reguleringsproduktene benyttes omregningsfaktorer fastsatt av Landbruksdirektoratet i prisutjevningsordningen for melk. Dette er i tråd med retningslinjene.

Fordeling av produksjon av reguleringsprodukter på de ulike anleggene

Videre er fordelingen av total produksjon av reguleringsprodukter fordelt på reguleringsanleggene etter hvor stor andel av totalproduksjonen av relevante produkter som utføres på hvert enkelt anlegg. I beregningen av total produksjon på hvert anlegg har Tine lagt til grunn de månedene hvor lageret har økt. Dette begrunnes med at det er i disse månedene reguleringsproduksjonen faktisk gjennomføres. I tillegg har noen av ysteriene produksjonsopphold i 3. kvartal.

Landbruksdirektoratet mener det er en praktisk tilnærming å fordele reguleringsproduksjonen mellom anlegg basert på anleggenes faktiske produksjon av hvitost og skummetmelkpulver. Vi mener Tines tilnærming er relevant og i samsvar med de faktiske forhold.

Kostnadsberegning basert på faktisk gjennomførte ruter

Landbruksdirektoratet har ingen kommentarer til at kostnader til reguleringstransport for det enkelte anlegg beregnes på basis av faktisk gjennomførte ruter, og hvor en legger til grunn ruter med høyeste overføringskostnader som reguleringsvolum. Dette prinsippet er i tråd med prinsippet om kostnadsdekning for faktiske kostnader.

Kostnadsberegning per anlegg – veid gjennomsnittlig sats

Kostnadsberegning per anlegg ligger til grunn for veide gjennomsnittlige satser for hvert reguleringsprodukt, som igjen danner grunnlag for en veid gjennomsnittlig sats for reguleringstransport. Regelverket legger opp til at Omsetningsrådet skal fastsette en årlig sats for reguleringstransport, og det er da hensiktsmessig å benytte en veid gjennomsnittlig sats.

På bakgrunn av vurderingene ovenfor mener vi Tines beregning av sats for reguleringstransport er gjort i henhold til regelverket og på en hensiktsmessig måte som søker å gjenspeile de faktiske kostnader på en riktig måte. Direktoratet har gjennomgått beregningene til Tine og funnet at de stemmer.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Saksnr.: 016/22	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 18.02.2022	Tittel: Melk - Satser for reguleringslagring 2021	Saksnr.: 22/2334-2

Beskrivelse

Tine SA (Tine) foreslår å redusere satsene for reguleringslagring for smør, hvitost, brunost og tørrmelk i 1. halvår 2021 sammenlignet med 2. halvår 2020. I 2. halvår 2021 foreslår Tine økninger i satsene sammenlignet med 1. halvår 2021.

Tine legger frem oppdatert regnskapsgrunnlag for å beregne lagringsdelen av satsene. Landbruksdirektoratet legger til grunn at dette regnskapsgrunnlaget oppdateres igjen om fem år, med mindre det skjer vesentlige endringer i lagringen som tilsier at kostnadsgrunnlaget bør oppdateres på et tidligere tidspunkt. I mellomtiden anbefaler Landbruksdirektoratet at lagringsdelen av satsene indeksjusteres med en relevant offentlig indeks, f.eks. SSB sin byggekostnadsindeks for boliger.

Landbruksdirektoratet innstiller på at satsene vedtas i samsvar med Tines forslag.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter punkt 3-1-1 fastsatt av Omsetningsrådet 1. desember 2009 med hjemmel i forskrift 22. oktober 2008 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Tine SA datert 11. januar 2022.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Følgende satser for reguleringslagring av melkeprodukter 1. halvår og 2. halvår 2021 vedtas:

	1. halvår	2. halvår
	øre/kg/md.	øre/kg/md.
Fryselagring av smør	12,70	14,44
Kjølelagring av hvitost	13,86	15,65
Kjølelagring av brunost	16,03	17,94
Tørrlagring av tørrmelk	11,48	12,66

Melk - Satser for reguleringslagring 2021

Tine SA (Tine) foreslår i brev av 11. januar 2022 satser for lagring av reguleringsprodukter i melkesektoren for 2021. Satsene for begge halvår behandles i samme sak ettersom oppgave for reguleringslagring også behandles kun en gang per år. Satsene består av to elementer; kapitalkostnader og kostnader til lager.

Grunnlag for beregning av satser

Lagringsgodtgjørelse ytes for nødvendig reguleringslagring av melkeprodukter. Satser for reguleringslagring fremkommer som summen av kostnader til kapitalbinding og lagringskostnader. Utgangspunktet for beregning av kapitalbinding og lagringskostnader er prinsippene som ble fastsatt av Omsetningsrådet 21.06.2002, 30.04.2003 og 30.04.2004. Følgende elementer inngår i grunnlaget for satsene.

Kapitalbinding (A)

Det er lagt til grunn at markedsregulator skal ha dekning for kostnadene knyttet til kapitalbinding av varer på reguleringslager. Kapitalkostnadene beregnes med utgangspunkt i varens tilvirkningsverdi og en rentesats fastsatt av Landbruksdirektoratet. Kapitalbindingen beregnes i øre per kg per måned.

Varens tilvirkningsverdi er råstoffverdi i liter omregnet til kg vare pluss tilvirkningskostnader og felleskostnader som påløper frem til lagring. Råstoffverdi per liter beregnes ut fra antatt veid gjennomsnittlig noteringspris for 1. og 2. halvår 2021, og korrigeres for gjeldende sats for hhv. modnede oster, geitemelksprodukter og tørrmelk i prisutjevningsordningen for melk fratrukket biproduktverdien. Råstoffverdien for smør beregnes ut fra gjeldende produksjonsfløteverdi for fløte korrigert for gjeldende sats for fløte til smør i prisutjevningsordningen. For omregning fra liter råvare til kg benyttes gjeldende omregningsfaktorer for melk og fløte.

Rentesatsene som er benyttet er fastsatt av Landbruksdirektoratet med hjemmel i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter punkt 6 fjerde ledd. Rentesatsen fastsettes per halvår på basis av sammenveieing av nominell NIBOR 3-md. med et tillegg på 0,40 prosentpoeng.

Lagringskostnader (B)

Kostnadsarter som inngår er avskrivninger og renter, vedlikehold, kostnader til energi, vann og avløp, husleie og øvrige indirekte kostnader. Lagringskostnadene oppgis i øre per kg per måned. Kostnadsgrunnlaget for lagringskostnadene er vedtatt anvendt for en periode på fem år, med mindre det skjer vesentlige endinger i lagringen som tilsier at kostnadsgrunnlaget bør oppdateres på et tidligere tidspunkt. I mellomtiden er det gitt mulighet for indeksjustering i tråd med kostnadsutviklingen basert på relevant offentlig statistikk (jf. OR-sak 71/11 og 79/16). Ettersom det i 2021 har gått fem år siden forrige oppdatering av kostnadsgrunnlaget, har Tine nå foretatt en oppdatering. Landbruksdirektoratet har mottatt dokumentasjon på kostnadsgrunnlag.

Beregning av kapitalbinding (A)

Kapitalkostnadene (A) som inngår i satsene for 1. halvår og 2. halvår 2021 inngår i tabellen under.

	A	
	Kapitalkostnader	
	1. halvår øre/kg/md.	2. halvår øre/kg/md.
Smør	2,84	3,90
Hvitost	3,33	4,40
Brunost	3,42	4,46
Tørrmelk	1,89	2,40

I 1. halvår 2021 øker kapitalkostnadene noe for smør og brunost og reduseres for hvitost og tørrmelk sammenlignet med 2. halvår 2020. Kapitalkostnadene øker for alle produkter i 2. halvår 2021. Økte kapitalkostnader kommer blant annet av økte rentesatser i 2021. Rentesatsen er økt fra 0,71 prosent p.a. i 2. halvår 2020 til 0,76 prosent p.a. i 1. halvår 2021 og 0,98 prosent p.a. i 2. halvår 2021.

I kapitalkostnadene inngår tilvirkningskostnader, herunder råvarekostnader, og felleskostnader. Slike kostnader vil variere fra halvår til halvår. Kalkylene er basert på de aktuelle produksjonsanleggene, noe som fører til variasjoner i produksjonskostnadene mellom ulike perioder. Ifølge Tine vil en del av kostnadene være knyttet til hvilke anlegg som har produksjonen, og kostnadene vil også variere med hvilke volum de enkelte anleggene produserer. Ulik alder og teknologi på anlegg kan også spille inn.

Tine gjorde enkelte endringer i kalkylegrunnlaget sitt i forbindelse med satsene for 2020 (jf. OR-sak 104/20). Dette ble gjennomgått i møte med Landbruksdirektoratet 13. november 2020. Det ble gjort en endring fra budsjettkalkyler til kalkyler basert på faktisk kostnad og volum for de siste 12 måneder. I tillegg ble det gjort enkelte endringer i hvor enkelte kostnadselementer føres på grunn av organisatoriske endringer i Tine. I 2021 har Tine brukt samme kalkylegrunnlag som i 2020.

Fra og med 2. halvår 2020 ble positivlisten (jf. retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter punkt 8) oppdatert med enkelte nye artikler for hvitost og brunost, og Tine har byttet ut et hvitostprodukt og to geitostprodukter er byttet ut med to brunostprodukter sammenlignet med 2020. Tine opplyser at bakgrunnen for dette er at det er de tre største artiklene innen hver produktgruppe som representerer kostnadene for hver produktgruppe. Endringer i produkter som inngår i satsgrunnlaget forklarer også endringer i kapitalkostnader sammenlignet med 2020.

Kostnadsgrunnlag for lagringskostnader (B)

Ettersom det i 2021 har gått fem år siden forrige oppdatering av kostnadsgrunnlaget, har Tine nå foretatt en oppdatering. Tine presenterte prinsippmodell og kostnadsgrunnlag i møte med Landbruksdirektoratet 19. januar 2022. Beregningene følger samme metodikk som ved oppdateringen av kostnadsgrunnlaget i 2016 (jf. OR-sak 79/16).

Utgangspunktet er at det skal beregnes satser for reguleringslagring av hvitost og brunost på kjølelager, smør på fryseler og tørrmelk på tørrlager. Som grunnlag for beregningen benyttes data fra Tine sine sentrallager på Heimdal (frys og kjøle) og Klepp (frys, kjøle og tørr), samt Tines anlegg på Brumunddal (kjøle og tørr). I det oppdaterte grunnlaget har Tine brukt regnskapstall for 2020.

Det er kun kostnader til drift av selve lageret som inngår i beregningsgrunnlaget, samt lageret sin andel av indirekte kostnader. Kostnadene fordeles til de tre lagertypene på grunnlag av antall palleplasser, men unntak av energi som fordeles etter estimert energiforbruk.

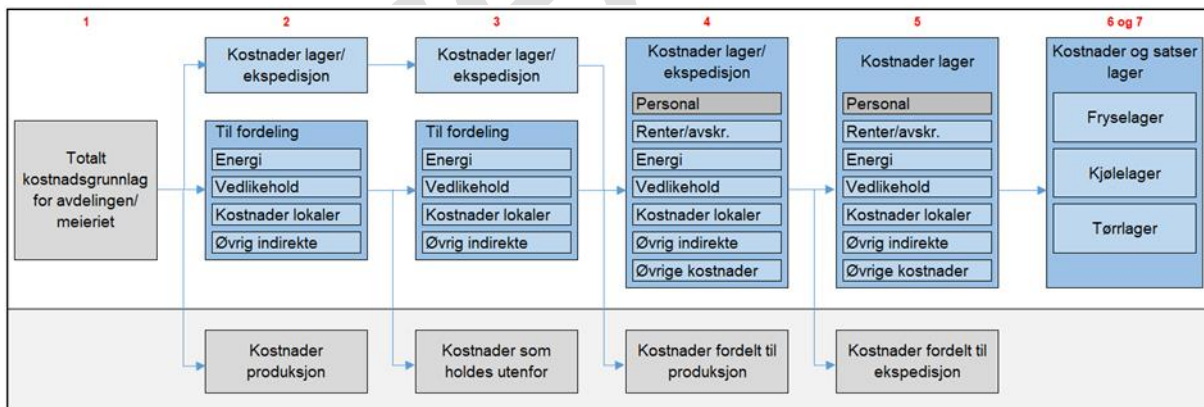
Tine opplyser at det i prinsippet er brukt samme metodikk som da dette kostnadselementet ble oppdatert i 2016, da følgende 7 hovedtrinn ble lagt til grunn for beregning av satsene:

1.	Kostnadsgrunnlaget for hver av de 3 anleggene hentes ut fra regnskapet
2.	Kostnadsgrunnlaget «vaskes» for kostnadssteder som skal holdes utenfor
3.	Kostnadsgrunnlaget «vaskes» for kostnader som skal holdes utenfor
4.	Fordeling av indirekte kostnader mellom lager/ekspedisjon og produksjon
5.	Fordeling av kostnader mellom lager og ekspedisjon
6.	Fordeling av kostnader mellom de tre lagertypene
7.	Beregning av satser for de aktuelle varegruppene

I oppdateringen av kostnader som gjøres i 2021, er kostnadene for anlegget på Brumunddal beregnet på samme måte som beskrevet i listen over. For Heimdal og Klepp er det gjort en endring, fordi produksjon og lager/ekspedisjon er splittet allerede før de inngår i denne beregningen. Dette innebærer at punkt 4 i listen over utgår for kostnadsberegningen på Heimdal og Klepp, mens den fortsatt gjennomføres for Brumunddal. For utfyllende beskrivelse av hvert enkelt trinn, se innstilling om satser for reguleringslagring 2016, jf. sak 79/16, som ble behandlet i Omsetningsrådets møte 9. desember 2016.

Heimdal har ikke lenger tørrvarelager, og dette er derfor endret i det oppdaterte grunnlaget.

Figuren nedenfor viser et overordnet bilde av hovedtrinnene i prinsippmodellen:

Sammenlignet med 2016-oppdateringen er lagringselementet i satsene redusert i oppdateringen som gjøres i 2021. Hovedårsakene til at kostnadene reduseres, er varige kostnadsforbedringer i Tine samt ekstraordinære effekter av covid-19-pandemien i 2020, som er regnskapsåret som legges til grunn.

Lagringselementet (B) i satsene for 2021 er oppdatert til følgende:

	B	
	Lagringskostnader	
	1. halvår øre/kg/md.	2. halvår øre/kg/md.
Smør	9,86	10,54
Hvitost	10,52	11,25
Brunost	12,61	13,48
Tørrmelk	9,59	10,26

Lagringselementet i 2. halvår er foreslått indeksjustert med SSBs byggekostnadsindeks for boliger med en kostnadsutvikling på 6,9 prosent for 2. halvår 2021. Tine har foreslått at satsen for 2. halvår 2021 indeksjusteres ut fra lagringselementet i den foreslåtte satsen for 1. halvår 2021.

Satsberegning (A+B)

Med utgangspunkt i kostnadselementene som er omtalt ovenfor, foreslår Tine satser for reguleringslagring av melkeprodukter for 1. og 2. halvår 2021. I 2021 har det vært reguleringslagring av smør, hvitost, brunost og tørrmelk. Tine foreslår å redusere satsene for alle produktgrupper i 1. halvår 2021, sammenlignet med 2. halvår 2020, med mellom 13 og 32 prosent. Tine foreslår en økning i satsene i 2. halvår 2021, der økningen i satsene varierer mellom 10 og 14 prosent sammenlignet med 1. halvår 2021.

Beregningen av satser basert på Tines søknad er vist i tabeller nedenfor. I den første tabellen er satsene for 2. halvår 2020 vist til sammenligning.

Beregning av satser for lagring av reguleringsprodukter 1. halvår 2021

	A	B	C = A + B	
	Kapital- kostnader	Lagrings- kostnader	Sats 1.	Sats 2.
	(øre/kg)/md.	(øre/kg)/md	halvår 2021	<i>halvår 2020</i>
		.	(øre/kg)/md	<i>(øre/kg)/md</i>
Smør	2,84	9,86	12,70	<i>18,64</i>
Hvitost	3,33	10,52	13,86	<i>18,17</i>
Brunost	3,42	12,61	16,03	<i>19,53</i>
Tørrmelk	1,89	9,59	11,48	<i>13,25</i>

Beregning av satser for lagring av reguleringsprodukter 2. halvår 2021

	A	B	C = A + B
	Kapital- kostnader	Lagrings- kostnader	Sats 2.
	(øre/kg)/md.	(øre/kg)/md	halvår 2021
		.	(øre/kg)/md
Smør	3,90	10,54	14,44
Hvitost	4,40	11,25	15,65
Brunost	4,46	13,48	17,94
Tørrmelk	2,40	10,26	12,66

Det er benyttet flere desimaler i beregningene i tabellene, slik at mindre differanser kan forekomme.

Sats for reguleringslagring (C) fremkommer som summen av kapitalkostnader og lagringskostnader.

Landbruksdirektoratets vurderinger

Landbruksdirektoratet har gjennomgått og vurdert Tines søknad om endrede satser for reguleringslagring.

Kapitalkostnadene (A) reduseres for hvitost og tørrmelk i 1. halvår 2021 sammenlignet med 2. halvår 2020, mens de økes noe for smør og brunost. I 2. halvår 2021 øker kapitalkostnadene for alle produktgrupper. Kapitalkostnadselementet består av produktenes tilvirkningsverdi og rentesats, og endringer i disse elementene vil påvirke endringer i kapitalkostnader.

Tine beregner en veid tilvirkningsverdi per produktgruppe med utgangspunkt i de tre viktigste reguleringsartiklene innen hver produktgruppe. Gjennomsnittlig tilvirkningsverdi reduseres for smør, hvitost og tørrmelk i 1. halvår 2021 sammenlignet med 2. halvår 2020, mens for brunost er det en liten økning i gjennomsnittlig tilvirkningsverdi for samme periode. I 2. halvår 2021 øker gjennomsnittlig tilvirkningsverdi for alle produktgrupper, med unntak av tørrmelk som reduseres ytterligere. Varens tilvirkningsverdi endres som følge av endringer i råstoffverdi og endringer i tilvirkningskostnader og felleskostnader. Tilvirkningsverdien på tørrmelk er redusert betydelig i 2021 etter at Tine har hatt en gjennomgang av tilvirkningskostnader for pulverprodukter.

Tilvirkningsverdi er summen av råstoffverdi og andre kostnader. Endringer i råstoffverdien forklares av endringer i omregningsfaktorer, samt eventuelle endringer i målpris og satser i prisutjevningsordningen for melk. Omregningsfaktorene er hentet fra Tines kalkyler. Ifølge Tine varierer omregningsfaktorene i kalkylen mellom anlegg fordi det brukes ulike resepter og ulik teknologi.

Endringer i tilvirkningsverdi forklares også av at som følge av endringer i positivlisten har Tine byttet ut enkelte produkter i satsgrunnlaget. Sammenlignet med 2020 har Tine byttet ut et hvitostprodukt og to geitostprodukter er byttet ut med to brunostprodukter. Det er samme prinsipp som ligger til grunn som tidligere, ved at det er de tre største reguleringsartiklene i volum innenfor hver produktgruppe som brukes i beregningen av satsene. I beregningen av satsen for tørrmelk i 1. og 2. halvår 2021 ligger det imidlertid inne kun to tørrmelksprodukter, ettersom kvantum av øvrige tørrmelksprodukter på reguleringslager er ubetydelige.

Rentesatsene økes i både 1. og 2. halvår 2021. Rentesatsen utgjør en relativt stor del av kapitalkostnadselementet, og økt rentesats bidrar til at kapitalkostnaden øker for flere av produktgruppene selv om tilvirkningsverdien er redusert sammenlignet med 2020.

Kostnadsgrunnlaget for lagringskostnadene (B) er oppdatert i 2021 med regnskapstall for 2020. Kostnadsgrunnlaget for lagringskostnadene har vært oppdatert hvert femte år, tidligere i 2011 (OR-sak 71/11) og i 2016 (OR-sak 79/16). Mellom oppdateringene har OR lagt til grunn at kostnadsgrunnlaget kan indeksjusteres med en relevant offentlig indeks, f.eks. SSB sin byggekostnadsindeks for boliger. Tine har brukt samme prinsippmodell som ved oppdateringen i 2016. Landbruksdirektoratet har gjennomgått prinsippmodellen og det oppdaterte kostnadsgrunnlaget i møte med Tine 19. januar 2022. Kostnadsgrunnlaget er i tråd med tidligere OR-vedtak. Landbruksdirektoratet mener grunnlaget gir et godt grunnlag for beregning av lagringsdelen i satsene.

Landbruksdirektoratet forutsetter at det oppdaterte kostnadsgrunnlaget legges til grunn for lagringsdelen i en periode på fem år fremover, i tråd med tidligere praksis. Årsaken til dette er at det innebærer relativt mye arbeid å oppdatere kostnadsgrunnlaget årlig.

Landbruksdirektoratet anbefaler at kostnadsgrunnlaget oppdateres igjen om fem år, med mindre det skjer vesentlige endringer i lagringen som tilsier at kostnadsgrunnlaget bør oppdateres på et tidligere tidspunkt. I mellomtiden anbefaler Landbruksdirektoratet at lagringsdelen av satsene indeksjusteres med en relevant offentlig indeks, f. eks SSB sin byggekostnadsindeks for boliger. Landbruksdirektoratet vurderte i 2014 denne indeksen som relevant å bruke for å indeksjustere Tines lagringskostnader (jf. OR-sak 64/14).

Lagringskostnadene reduseres for alle produktgrupper i 2021. I 2. halvår er det foreslått en indeksjustering ut fra 1. halvår 2021. Det er lagt til grunn SSBs byggekostnadsindeks for boliger fra januar 2021 til juli 2021, noe som gir en økning på 6,9 prosent i lagringskostnaden i 2. halvår 2021 sammenlignet med 1. halvår. Dette er samme prinsipp som ble brukt da lagringskostnadene ble oppdatert i 2016. Lagringskostnader for 2. halvår 2016 ble indeksjustert ut fra SSB-indeksen fra januar 2016 til juli 2016 (jf. OR-sak 79/16).

I OR-sak 71/17 i møte 14. desember 2017 ble det imidlertid slått fast at indeksjustering av lagringselementet gjøres med i utgangspunkt i vedtatte satser. Praksis i satsfastsettelsene etter dette har derfor vært at for indeksjustering av sats for 1. halvår legges vedtatt sats for 1. halvår året før til grunn og indeksjusteres med SSB-indeks fra januar foregående år til januar inneværende år, mens for 2. halvår har en tatt utgangspunkt i vedtatt sats for 2. halvår året før og indeksjustert med SSB-indeks fra juli foregående år til juli inneværende år. Når lagringselementet oppdateres i 2021 blir det imidlertid ikke riktig å indeksjustere 2. halvår 2021 ut fra vedtatt sats i 2. halvår 2020. Landbruksdirektoratet er derfor enig i at en bør legge SSB-indeksen for januar 2021 – juli 2021 til grunn, slik Tine foreslår. Dette er også i tråd med hvordan det ble gjort ved forrige oppdatering av lagringselementet i 2016.

Oppsummert reduseres satsene for reguleringslagring for alle produktgrupper (smør, hvitost, brunost og tørrmelk) i 1. halvår 2021 sammenlignet med 2. halvår 2020. Reduksjonen er på mellom 13 og 32 prosent for de ulike produktgruppene. I 2. halvår 2021 økes satsene for samtlige produktgrupper, i hovedsak som følge av indeksjustering av lagringselementet og økt rentesats. Økningen i 2. halvår varierer mellom 10 og 14 prosent sammenlignet med 1. halvår.

Landbruksdirektoratet anbefaler at satsene for reguleringslagring i 1. og 2. halvår 2021 godkjennes i samsvar med Tines søknad.

Saksnr.: 017/22	Sektor: Kjøtt og egg	Styre/råd: OR
Behandling: 18.02.2022	Tittel: Kjøtt og egg - Forslag om endring av omsetningsavgiften for 2022	Saksnr.: 21/67333-10

Beskrivelse

Omsetningsrådet uttrykte i møtet 28. januar 2022 at det var ønskelig med en vurdering av muligheten for å redusere omsetningsavgiften for kjøtt og egg på bakgrunn av den store kostnadsveksten bøndene opplever. Nortura har fremmet forslag om å endre satsene for omsetningsavgift på lam, sau og svin, gjeldende fra 28. februar 2022. Forslaget innebærer en reduksjon på 0,20 kr per kg for lam og sau, og 0,10 kr per kg for svin.

Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med forslaget.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura datert 7. februar 2022

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.
Protokollen fra denne saken frigis ved møteslutt.

Vedtak

Endringer i satsene for omsetningsavgift for kjøtt av svin, lam og sau for 2022 fastsettes som følger:

1. For kjøtt av svin:

F.o.m. 28.02.2022 0,60 kr per kg

2. For kjøtt av lam:

F.o.m. 28.02.2022 1,40 kr per kg

F.o.m. 01.08.2022 0,40 kr per kg

F.o.m. 12.09.2022 1,40 kr per kg

3. For kjøtt av sau:

F.o.m. 28.02.2022

1,40 kr per kg

Foreløpig

Kjøtt og egg - Forslag om endring av omsetningsavgiften for 2022

På bakgrunn av de økte kostnadene bøndene opplever, leverte KLF brev til Omsetningsrådet med forslag om å redusere omsetningsavgiften for kjøtt og egg. Brevet ble sendt ut til rådet 25. januar 2022. Sekretariatet bad Nortura om deres uttalelse på KLFs brev, og uttalelsen ble sendt til rådet 27. januar 2022. I Omsetningsrådets møte 28. januar 2022 uttrykte rådet at det var ønskelig å gjøre en vurdering av muligheten for å redusere omsetningsavgiftene.

Nortura foreslår i brev av 7. februar 2022 å redusere omsetningsavgiften for kjøtt av lam, sau og svin fra 28. februar 2022. Etter en gjennomgang av reguleringskostnadene ser Nortura at disse dyreslagene har lavere kostnader enn tidligere budsjettert, og de ser derfor mulighet for å redusere omsetningsavgiften ut året. For storfe og egg har det påløpt høyere reguleringskostnader enn tidligere budsjettert, og Nortura foreslår derfor ingen endring for disse.

Nortura foreslår en reduksjon i omsetningsavgiften på 0,20 kr per kg for lam og sau, og en reduksjon på 0,10 kr per kg for svin.

Norturas forslag til endring av satser for omsetningsavgift

Nortura har i brev av 7. februar 2022 foreslått endringer i satsene for omsetningsavgift på svin, lam og sau. Norturas brev gjengis her i sin helhet:

«Forslag om ekstraordinær endring av omsetningsavgift for 2022

På bakgrunn av den krevende situasjonen med økte kostnader for produsentene av kjøtt og egg ønsker Omsetningsrådet at det blir lagt frem en sak angående en eventuell mulighet for å redusere omsetningsavgiften.

Omsetningsavgiften for 2022 ble fastsatt i desember 2021 på bakgrunn av anbefaling fra konsernstyret i Nortura. Konsernstyret behandlet saken i sitt møte 18. oktober 2021 basert på prognosen fra september.

Den nye vurderingen av omsetningsavgiften baseres på det som har skjedd i markedet og reguleringstiltak som er gjennomført i perioden fra oktober til dags dato, samt oppdatert prognose fra januar.

Regnskapet for omsetningsavgiftene for 2021 foreligger ikke enda. Derfor tar vurderingen utgangspunkt i budsjettet fra oktober. Forutsetningen om at fondsreserven ved årets slutt bør være på 250 mill. kr for kjøtt og 30 mill. kr for egg, ligger fast.

Storfe - Mengden storfekjøtt som ble lagt på reguleringslager høsten 2021 ble om lag det dobbelt av det som var forutsatt ved konsernstyrets behandling i oktober. Dermed har kostnadene knyttet til storfekjøtt økt sammenlignet med det som lå til grunn for de gjeldende satsene og det er ikke grunnlag for redusert sats.

Lam - Innfrysingen av lam til reguleringslager høsten 2021 ble litt lavere enn forutsatt, samtidig som lageret ble solgt uten frysefradrag. Innsparingen i forhold til opprinnelig budsjett tilsvarer om lag 20 øre redusert sats for sau og lam ut året.

Gris - I prognosen fra september 2021 lå det an til overskudd av gris og innfrysing i 1. tertial. Det er foreløpig ikke fryst inn noe og prognosen viser nå underdekning i hele 1. tertial. Innsparingen i forhold til opprinnelig budsjett tilsvarer om lag 10 øre redusert sats for gris ut året.

Egg - Prognosen viser et økt overskudd både for 2021 og særlig 2022. Ved starten av 2022 var det nødvendig å omdisponere 200 tonn overskuddsegg til billigsalg for eggprodukter. Markedssituasjonen i 2022 kan gi behov for å øke bruken av avsetningstiltak, og det er midler i fondet for noe større reguleringskostnader. Administrasjonen vurderer at det innebærer for stor risiko å redusere avgiftssatsen.

Prisendringer varsles normalt torsdag med virkning fra førstkommende mandag. Omsetningsrådet har møte fredag 18. februar. Skal en følge normale varslingsrutiner, blir første mulige dato for endringen av satsene mandag 28. februar.

Konsernstyret har behandlet saken 7. februar 2022 og foreslår følgende endringer i satsene for omsetningsavgift i 2022:

- Satsen for gris reduseres med 10 øre/kg fra 28. februar og ut året.
- Satsene for sau og lam reduseres med 20 øre/kg fra 28. februar og ut året.

Forslaget gir følgende satser ut året:

	Gjeldende sats	28/2	1/8	12/9
Lam	1,60	1,40 (1,60)	0,40 (0,60)	1,40 (1,60)
Sau	1,60	1,40 (1,60)		
Gris	0,70	0,60 (0,70)		

Vedtatt sats i parentes.

Det foreslås ingen endring i satsen for storfe og egg.

Nortura anbefaler at det som vanlig gjøres en ny vurdering av satsene for 2. halvår basert på prognosen i mai og endelige tall for 2021.

Vi står gjerne til tjeneste med ytterligere opplysninger.

Med vennlig hilsen
Totalmarked kjøtt og egg
Nortura SA

Hilde-Kari Skarstein
Markedssjef kjøtt»

Landbruksdirektoratets vurdering

På bakgrunn av den krevende situasjonen med store kostnadsøkninger for bøndene, leverte KLF brev til Omsetningsrådet med forslag om å redusere omsetningsavgiften for kjøtt og egg. Nortura leverte på forespørsel en uttalelse på KLFs forslag, og Omsetningsrådet uttrykte i møtet 28. januar 2022 at det er ønskelig med en vurdering av muligheten for å redusere omsetningsavgiftene. Nortura har gjort en slik vurdering, og konsernstyret i Nortura har vedtatt å foreslå en reduksjon i omsetningsavgiften for enkelte av dyreslagene.

Egg

Nortura foreslår ingen endringer i omsetningsavgiften for egg.

Prognosen som lå til grunn da omsetningsavgiftene ble vedtatt i Omsetningsrådets møte 6. desember 2021, jf. sak 105/21, var septemberprognosen. Da var det prognosert et overskudd på 1 400 tonn egg i 2022. Prognosen fra januar i år viser et overskudd på 1 200 tonn etter avtalt uttak av ca. 400 tonn ved førtidsslaktning, som tilsvarer et totalt overskudd på 1 600 tonn egg. I Omsetningsrådets møte 14. januar 2022, sak 05/22, ble det vedtatt billigsalg av inntil 200 tonn overskuddsegg til eggprodukter, med en total kostnad på inntil 1,6 mill. kroner. Disse kostnadene kommer i tillegg til budsjettet fremlagt i møtet 6. desember 2021. Nortura peker på at markedssituasjonen i 2022 kan medføre økt bruk av avsetningstiltak, og de vurderer det til at det innebærer for stor risiko å redusere avgiftssatsen.

Landbruksdirektoratet har undersøkt hva de reelle inntektene i 2021 har vært. Foreløpige tall tyder på at inntektene fra omsetningsavgiften er omtrent som budsjettet, mens det har blitt krevd inn ca. 3,0 mill. kroner i standardisert erstatning.

Regnskapet for 2021 er ennå ikke klart, og dette medfører usikkerhet knyttet til hva inngående fond er for 2022. Foreløpige tall tyder på at inntektene i 2021 er noe høyere enn budsjettet. Samtidig har behovet for midler til reguleringstiltak økt, og det er usikkerhet knyttet til markedssituasjonen i 2022. På grunnlag av dette har Landbruksdirektoratet ingen merknader til at Nortura ikke foreslår reduksjon i omsetningsavgiften på egg.

Kjøtt*Fondet for kjøtt – oppdatert budsjett 2022*

På forespørsel har Nortura i e-post av 7. februar 2022 levert detaljerte opplysninger for endringene i reguleringskostnader og innbetalt omsetningsavgift gitt at satsene endres for 2022. Nortura har ikke tatt stilling til om reduksjonen i kostnader tilfaller 2021 eller 2022, og endringene er derfor i sin helhet tillagt budsjettet for 2022. Nedenfor fremgår oppdatert budsjett spesifikt for reguleringskostnadene, samt oversikt over utviklingen av kjøttfondet.

Reguleringskostnader kjøtt i 2022 – opprinnelig budsjett og oppdatert budsjett fra februar 2022

	Opprinnelig budsjett 2022 (kr)	Budsjett februar 2022 (kr)
Innfrysing/svinn	18 000 000	15 000 000
Lagerkostnader	8 000 000	4 000 000
Frakter	8 000 000	6 000 000
Frysefradrag	12 000 000	9 000 000
Adm./pallehold	17 000 000	17 000 000
Prisgevinst		
Totalt	63 000 000	51 000 000

Kostnadene på 51,0 mill. kroner i 2022 fordeler seg med anslagsvis 18,0 mill. kroner på storfe, 10,0 mill. kroner på sau/lam og 23,0 mill. kroner på gris. Opprinnelig budsjett på 63,0 mill. kroner fordelte seg med anslagsvis 16,0 mill. kroner på storfe, 16,0 mill. kroner på sau/lam og 31,0 mill. kroner på gris. Budsjettet er dermed økt med 2 mill. kroner for storfe, mens budsjettet for sau/lam og gris er redusert med henholdsvis 6,0 mill. kroner og 8 mill. kroner.

Utvikling av fondet for kjøtt. Tallene for 2021 er opprinnelig budsjett, tallene for 2022 er opprinnelig budsjett og oppdatert budsjett fra februar 2022

		Regnskap			Prognose	Opprinnelig budsjett	Budsjett februar
		2018	2019	2020	2021	2022	2022
Fond 01.01.		251 760 000	274 568 000	311 404 000	293 797 000	284 000 000	284 000 000
Omsetningsavgift		359 054 000	382 474 000	241 008 000	166 630 000	177 000 000	164 000 000
Renteinntang fondet		4 558 000	5 798 000	3 818 000	1 500 000	2 000 000	2 000 000
Annet		7 660 000		5 507 000			
Sum inntekter		371 272 000	388 272 000	250 333 000	168 130 000	179 000 000	166 000 000
Administrasjon org.	Eget vedtak	12 580 000	13 497 000	15 367 000	16 000 000	17 000 000	17 000 000
Markedsregulering		198 849 000	201 241 000	112 264 000	22 000 000	46 000 000	34 000 000
Faglig tiltak/opplysning	Eget vedtak	133 325 000	133 430 000	136 980 000	137 000 000	145 000 000	145 000 000
Sekretariatet (adm)	Eget vedtak	3 710 000	3 268 000	3 329 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000
Annet							
Sum utgifter		348 464 000	351 436 000	267 940 000	178 300 000	211 300 000	199 300 000
Fondsending		22 808 000	36 836 000	-17 607 000	-10 170 000	-32 300 000	-33 300 000
Fond 31.12.		274 568 000	311 404 000	293 797 000	283 627 000	251 700 000	250 700 000

Tallene i tabellen er avrundet til hele tusen

Tabellen viser at med oppdatert budsjett og endring i omsetningsavgiftene som foreslått, vil fondet for kjøtt reduseres med ca. 1,0 mill. kroner mer enn opprinnelig budsjett.

Regnskapet for 2021 er ennå ikke klart, og dette medfører usikkerhet knyttet til hva inngående fond er for 2022. Som påpekt i sak 105/21 er ikke kostnader knyttet til overføring av midler for faglige tiltak fra 2020 til 2021 eller økte kostnader til Omsetningsrådets administrasjon på grunn av endret fordelingsnøkkel etter bortfall av omsetningsavgiften på pelsskinn fra 2022, tatt med i budsjettoversikten. Dette tilsvarer ca. 1,4 mill. kroner.

Landbruksdirektoratet har undersøkt hva inntekter via omsetningsavgiften og standardisert erstatning har vært i 2021. Foreløpige tall tyder på at inntektene fra dette ligger ca. 2 mill. kroner over opprinnelig budsjett for kjøttfondet. Dette tyder på at fondet etter oppdatert budsjett vil være omtrent på anbefalt nivå på 250 mill. kroner, vedtatt i Omsetningsrådets møte 20. oktober 2015, sak 69/15.

Storfe

Nortura foreslår ingen endring i omsetningsavgiften for storfe. Innlegg på reguleringslager i 2021 ble ca. det dobbelte av hva som var lagt til grunn i budsjettet. Prognosen fra september viste et underskudd på 1 200 tonn storfe i 2022, mens januarprognosen viser et underskudd på 2 300 tonn. Oppdatert budsjett viser en økning i reguleringskostnader på 2,0 mill. kroner i 2022 sammenlignet med opprinnelig budsjett.

Svin

Nortura foreslår å redusere omsetningsavgiften for svin med 0,10 kr per kg. Prognosen fra september viste et overskudd på 2 200 tonn og innfrysing i første tertial av 2022. Det har imidlertid ikke blitt fryst inn svin så langt i 2022 og prognosen fra januar viser underdekning på 2 100 tonn i 2022. Oppdatert budsjett viser en reduksjon i reguleringskostnader på 8,0 mill. kroner i 2022 sammenlignet med opprinnelig budsjett.

Sau/lam

Nortura foreslår å redusere omsetningsavgiften for lam og sau med 0,20 kr per kg. Innfrysing på reguleringslager ble mindre enn budsjettet høsten 2021, samtidig som det ikke ble benyttet frysefradrag. Prognosen for 2022 har justert seg fra overskudd på 800 tonn lam og 100 tonn sau i september til 700 tonn lam og 200 tonn sau i januar 2022. Oppdatert budsjett viser en reduksjon i reguleringskostnader på 6,0 mill. kroner i 2022 sammenlignet med opprinnelig budsjett.

Oppsummering kjøtt

Norturas forslag til endringer er knyttet til dyreslagene med reduserte reguleringskostnader. Norturas oppdaterte budsjett for 2022 viser reduserte kostnader for sau/lam og svin, mens storfe har høyere kostnader enn opprinnelig budsjett. Hensyntatt høyere kostnader til faglige tiltak og Omsetningsrådets administrasjonskostnader, samt sannsynligvis noe høyere inntekt enn budsjettet i 2021, vil fondet for kjøtt trolig være omtrent på anbefalt nivå på 250 mill. kroner ved utgangen av 2022.

På grunnlag av dette har Landbruksdirektoratet ingen merknader til Norturas forslag om reduksjon i omsetningsavgiften for lam, sau og svin, samt at det ikke gjøres endringer for storfe.

Konklusjon

På bakgrunn av økte kostnader for bøndene, har Omsetningsrådet ønsket å vurdere muligheten for å redusere omsetningsavgiftene. Nortura har gjort en vurdering og foreslår reduksjon i avgiften for de dyreslagene som har reduserte reguleringskostnader sammenlignet med opprinnelig budsjett. Omsetningsavgiftene på kjøtt og egg revideres fast på halvårlig basis. Landbruksdirektoratet innstiller på forelagt forslag og vurderer det som tilstrekkelig at eventuelle avvik fra budsjett kan tas hensyn til i den halvårige revisjonen i juni.